

Պ-989⁴-20.12.2024-ՊԱ-011

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՆՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. 1985 թվականի դեկտեմբերի 6-ի Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգիրքը (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ՝ 187.1-ին հոդվածով.

«Հոդված 187.1 Տեսահսկման համակարգերին հասանելիություն տրամադրելու կամ օրենքով նախատեսված տեսահսկման համակարգերին հասանելիությունը ներառող պահանջները խախտելը

1. Տեսահսկման համակարգերին հասանելիություն ապահովելու կամ օրենքով նախատեսված տեսահսկման համակարգերին հասանելիությունը ներառող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը, որը կրկին կատարվել է վարչական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, սակայն ոչ շուտ, քան վարչական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից 2 ամիս անց՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 224-րդ հոդվածի 1-ին մասում «(եթե իրավախախտումը կատարվել է ոստիկանության ենթակայության՝ ձերբակալվածներին պահելու վայրերում),» բառերից եւ կետադրական նշանից հետո լրացնել «187.1-ին,» բառը եւ կետադրական նշանը:

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2025 թվականի օգոստոսի 9-ից:

Պ-989⁴-20.12.2024-ՊԱ-011/1

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՆՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 1985 թվականի դեկտեմբերի 6-ի Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգիրքը (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ՝ 187.1-ին հոդվածով.

«Հոդված 187.1 Տեսահսկման համակարգերին հասանելիություն տրամադրելու կամ օրենքով նախատեսված տեսահսկման համակարգերին հասանելիությունը ներառող պահանջները խախտելը

1. Տեսահսկման համակարգերին հասանելիություն ապահովելու կամ օրենքով նախատեսված տեսահսկման համակարգերին հասանելիությունը ներառող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը, որը կրկին կատարվել է վարչական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, սակայն ոչ շուտ, քան վարչական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից 2 ամիս անց՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 224-րդ հոդվածի 1-ին մասում «(եթե իրավախախտումը կատարվել է ոստիկանության ենթակայության՝ ձերբակալվածներին պահելու վայրերում),» բառերից եւ կետադրական նշանից հետո լրացնել «187.1-ին,» բառը եւ կետադրական նշանը:

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2025 թվականի ~~հուլիսի 1-ից~~ **օգոստոսի 9-ից**:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ և ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Պ-989-20.12.2024, 07.02.2025-ՊԱ-011/1), «ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Պ-989¹-20.12.2024, 07.02.2025-ՊԱ-011/1), «ԱՎՏՈՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԿԱՅԱՆԱՏԵՂԵՐԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ՎՃԱՐԻ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Պ-989²-20.12.2024-ՊԱ-011/1), «ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Պ-989³-20.12.2024, 07.02.2025-ՊԱ-011/1) ԵՎ «ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Պ-989⁴-20.12.2024-ՊԱ-011/1) ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1.	ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Հայկ Սարգսյան	«Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով լրացվող 4-րդ կետ	Նախագծի նպատակների առավել արդյունավետ և ամբողջական իրագործման, հանցավորության դեմ պայքարում պատշաճ տեղեկատվության ստացման հնարավորություններն ընդլայնելու համար առաջարկվում է «Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով լրացվող 4-րդ կետում կատարել լրացում, որի համաձայն՝ տեսագրություններ և տեսահսկման համակարգերին հասանելիություն տրամադրելու պարտականություն ունեցող սուբյեկտների շարքում կընդգրկվեն նաև ավտոմոբիլային տրանսպորտի բնագավառի կառավարում	Ընդունվել է: Կատարվել են համապատասխան փոփոխությունները:	Ընդունվել է:

			իրականացնող և շտապ օգնության բնագավառի լիազոր մարմինները, որոնք հասանելիություն կտրամադրեն համապատասխան տրանսպորտային միջոցների տեսահսկման համակարգերին:		
2.	ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Հայկ Սարգսյան	«Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդված, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված, «Ավտոտրանսպորտային միջոցների կայանատեղերի տեղական վճարի և վարչական վարույթի առանձնահատկությունների մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված, «Ավիացիայի մասին» օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին» օրենքի	Նախագծերի փաթեթով նախատեսվող կարգավորումների իրացման համար ողջամիտ ժամկետ տրամադրելու նկատառումներից ելնելով՝ առաջարկվում է նախագծերում ուժի մեջ մտնելու ժամկետը 2025թ. հուլիսի 1-ի փոխարեն սահմանել 2025թ. օգոստոսի 9-ը:	Ընդունվել է: Կատարվել են համապատասխան փոփոխությունները:	Ընդունվել է:

		<p>նախագծի 2-րդ հոդված և «Վարչական իրավախախտումներ ի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդված</p>			
3.	ՀՀ կառավարություն	<p>«Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով լրացվող 4-րդ կետ</p>	<p>Հատուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձանց անվտանգության ապահովման մասին» օրենքի համաձայն՝ Պետական պահպանության ծառայությունը պետական պահպանության օբյեկտների անվտանգության ապահովման և պահպանվող օբյեկտների պաշտպանության ոլորտի իր գործառույթներն իրականացնում է իրավական, կազմակերպական, պահպանական, ռեժիմային, օպերատիվ-հետախուզական, տեխնիկական և այլ միջոցառումների համակցության հիման վրա՝ գործունեության բացահայտ և գաղտնի մեթոդների ու միջոցների կիրառման համակցության սկզբունքով: Տեխնիկական միջոցառումները, ի թիվս այլ միջոցների, իրականացվում են նաև տեսահսկման միջոցով: Պետական պահպանության ծառայության տիրապետման ներքո գտնվող տեսանկարահանող սարքերը տեղադրված են այնպիսի վայրերում, որոնք ընդգրկում են պետական պահպանության օբյեկտների երթուղիները, նրանց ժամանակավոր կամ</p>	<p>Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխությունը:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

			<p>մշտական գտնվելու վայրերը (պահպանվող օբյեկտների ներքին տարածքը) և դրանց շրջակայքը: Նշված տեսանկարահանող սարքերի միջոցով արձանագրվող տեղեկատվության ուսումնասիրությունն իրականացվում է՝ ապահովելու համար Ծառայության առջև դրված խնդիրների իրականացումը, այդ թվում՝ պետական պահպանության օբյեկտների անվտանգության ապահովումը: Ընդ որում, Ծառայության տիրապետման ներքո գտնվող տեսանկարահանող սարքերի քանակը, որին նախատեսվում է ստանալ հասանելիություն, մեծ չէ: Հետևաբար, դրա օգտակարությունը հանցագործությունների կանխման կամ բացահայտման գործում նշանակալի լինել չի կարող:</p> <p>Պետական պահպանության ծառայությունը մշտապես համագործակցում է Ներքին գործերի նախարարության հետ՝ հանցագործությունների կանխման և բացահայտման նպատակով և, ըստ անհրաժեշտության, տրամադրում է իր տիրապետման ներքո գտնվող տեսանկարահանող սարքերի տեսագրությունները: Նշված դեպքերում տեսագրությունները տրամադրելիս Ծառայությունը հնարավորություն է ունենում՝ վերահսկելու տրամադրվող տվյալների ծավալը և բովանդակությունը, ինչն անհնարին կդառնա տեսանկարահանող սարքերին ամբողջական հասանելիություն տալու պարագայում՝ հանգեցնելով գործունեության գաղտնի մեթոդների ու միջոցների բացահայտման:</p>		
--	--	--	--	--	--

			Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ առաջարկում ենք Նախագծով բացառություն նախատեսել Պետական պահպանության ծառայության կողմից վերահսկվող տեսահսկման համակարգերին հասանելիություն ունենալու մասով՝ բացառելով Ծառայության բոլոր տեսանկարահանող սարքերին հասանելիության ապահովումը:		
4.	ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Հայկ Սարգսյան	«Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով լրացվող 5-րդ կետ և 6-րդ կետի «ա» պարբերություն	Նախագծի նպատակների առավել արդյունավետ իրագործման և իրավական որոշակիության ապահովման առումով, որպեսզի հնարավորինս հստակեցվի տեսահսկման միջոցով ստացված տվյալները իրավաչափ նպատակներով օգտագործելու, այդ թվում՝ անձի նույնականացում իրականացնելու հնարավորությունը, առաջարկում ենք «Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով լրացվող 5-րդ կետում ամրագրել, որ Ոստիկանությունը կարող է անձի նույնականացում կատարել նաև անձի կողմից վարչական իրավախախտում կատարելու անմիջական կասկածի առկայության դեպքում, իսկ 6-րդ կետի «ա» պարբերությունում ամրագրել, որ Ներքին գործերի նախարարությունը տեսահսկման համակարգերի միջոցով տվյալների մշակում կարող է իրականացնել նաև օրենքով նախատեսված վարչական պատասխանատվության միջոցների կիրառման նպատակով:	Ընդունվել է: Կատարվել են համապատասխան փոփոխությունները:	Ընդունվել է:

5.	« կառավարություն	«Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով լրացվող 6-րդ մաս	Տեսահսկման համակարգերի միջոցով ստացվող տվյալների պաշտպանության առավել բարձր մակարդակ ապահովելու և հնարավոր չարաշահումները կանխարգելելու համար առաջարկվում է «Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծով նախատեսել կարգավորումներ՝ իրավասու աշխատակիցների (ծառայողների) կողմից տեսահսկման համակարգերին յուրաքանչյուր մուտքը խիստ նույնականացման միջոցով իրականացնելու համար:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխությունը:	Ընդունվել է:
6.	« կառավարություն	Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված	Տեսահսկման համակարգերի միջոցով ստացված տեսագրությունները օրենքով նախատեսված նպատակների համար իրավաչափ կերպով, այդ թվում՝ որպես պատշաճ ապացույցներ օգտագործելու համար առաջարկվում է Նախագծով նախատեսել կարգավորումներ՝ տեսահսկման համակարգերի միջոցով տեսանյութի ներբեռնման յուրաքանչյուր դեպքում տեսանյութի վրա ներբեռնման օրվա, ամսաթվի, տարեթվի, ներբեռնման ժամի, տեսանյութի վրա «Ներքին գործերի նախարարություն» անվամբ ջրանշանի արտացոլման համար: Միաժամանակ, առաջարկվում է նախատեսել կարգավորումներ՝ առցանց ռեժիմով տեսահսկման դեպքում տեսահսկող սարքի էկրանին տեսահսկման օրվա, ամսվա, տարեթվի, ժամի առցանց արտացոլման համար: Ըստ այդմ՝ առաջարկում ենք Ոստիկանության մասին» օրենքում	Ընդունվել է: Կատարվել են համապատասխան փոփոխությունները:	Ընդունվել է:

			<p>լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով լրացվող 6-րդ մասից հետո լրացնել 7-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.</p> <p>«7. Սույն հոդվածով նախատեսված տեսահսկման համակարգերի միջոցով տեսանյութի ներբեռնման յուրաքանչյուր դեպքում տեսանյութի վրա պետք է արտացոլվեն դրա ներբեռնման օրը, ամսաթիվը, տարեթիվը և ժամը, իսկ տեսանյութի վրա պետք է արտացոլվի «Ներքին գործերի նախարարություն» անվամբ ջրանշան: Առցանց ռեժիմով տեսահսկման դեպքում տեսահսկող սարքի էկրանին պետք է առցանց ռեժիմով արտացոլվեն տեսահսկման օրը, ամիսը, տարեթիվը և ժամը:»:</p> <p>Միաժամանակ, առաջարկում ենք փոփոխել լրացվող մասին հաջորդող մասերի համարակալումը:</p>		
<p>7.</p>	<p>«Կառավարություն</p>	<p>«Ոստիկանության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված, «Ավտոտրանսպորտային միջոցների կայանատեղերի տեղական վճարի և վարչական վարույթի առանձնահատկությունների մասին»</p>	<p>Նախագծի նպատակների առավել արդյունավետ և ամբողջական իրագործման, այդ կապակցությամբ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների արդյունավետ համագործակցություն ապահովելու համար առաջարկում ենք՝ համայնքների և Ներքին գործերի նախարարության միջև տեսահսկման համակարգերին հասանելիությունը ապահովել փոխադարձության սկզբունքով այն տրամաբանությամբ, որպեսզի յուրաքանչյուր համայնք հասանելիություն ունենա Ներքին գործերի նախարարության՝</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Կատարվել են համապատասխան փոփոխությունները:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

		<p>օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդված</p> <p>միայն տվյալ համայնքի տարածքում տեղադրված տեսահսկման համակարգերին,</p> <p>Ավտոտրանսպորտային միջոցների կայանատեղերի տեղական վճարի և վարչական վարույթի առանձնահատկությունների մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծից հանել համապատասխան իրավախախտումը կատարած անձանցից գանձված գումարի 25%-ը տեղական ինքնակառավարման համապատասխան մարմնի բյուջե փոխանցելու վերաբերյալ կարգավորումը,</p> <p>նախագծերի փաթեթում ամրագրել, որ Ներքին գործերի նախարարության և համայնքների միջև փոխադարձ հասանելիությունը պետք է լինի փոխադարձ հատուցմամբ, իսկ վերջինիս բանաձևը սահմանելու լիազորությունը վերապահել Կառավարությանը:</p> <p>Ըստ այդմ, առաջարկում ենք լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի 8-րդ մասից առաջ լրացնել նոր մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.</p> <p>Լիազոր մարմինն իր տեսահսկման համակարգերի մասով համայնքներին տրամադրում է սույն հոդվածով նախատեսված հասանելիություն այն սկզբունքով, որ յուրաքանչյուր համայնք հասանելիություն ունենա Լիազոր մարմնի՝ միայն տվյալ համայնքի վարչական</p>		
--	--	--	--	--

			<p>տարածքում տեղադրված տեսահսկման համակարգերին: Լիազոր մարմնի և համայնքների միջև տեսահսկման համակարգերին փոխադարձ հասանելիությունն ապահովվում է փոխադարձ հատուցմամբ՝ տեսահսկման համակարգերով հայտնաբերված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով իրավախախտումը կատարած անձանցից զանձված գումարի մի մասը համապատասխանաբար պետական կամ համայնքային բյուջե փոխանցելու միջոցով, որի չափը որոշելու բանաձևը սահմանվում է Կառավարության որոշմամբ:»:</p>		
--	--	--	---	--	--